

РАДОВА РАДА

№ 201.

Вівторок, 5 грудня 1917 року.

№ 201.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ. УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР.

Сьогодні 5-го грудня Виставлено буде у 1-й раз **Повстання Мари** ком. на у віт рок: нова п'єса Винниченка 4 дії.
6-го МАРУСЯ ВОГУСЛАВКА. 7-го ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО. Готується до вистави: ТАРТЮФ ком. Мольєра.

Олександр. ул. № 12. 2-й ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР Олександр. ул. № 12.

Український театр під орудою М. Садовського.
Сьогодні 5 грудня у вітрок: 1) **Наталка Полтавка** опера на 3 дії Котляревського. 2) **По ревізії** драма на 5 дії Кривиницького. 6-го ЗАЙДИГОЛОВА драма на 5 дії Кривиницького. 7-го САВА ЧАДІЙ Історична трагедія на 5 дії Карпенка-Карого. 8-го КАЗКА СТАРОГО МЛИНА драма на 4 дії Черкаська.

ЦИРК А. КІССО у вівторок, 5 грудня. Вечер сміху і веселості! Повно. **бенефіса коміка С. Пішеля.** Велика програма в 3-х в'їздах. Участь беруть нові артисти. Подробности в афішах. Завтра дві вистави: ранком у 1-й годині і вечером в 8^{1/2} год.

Сьогодні **БІГИ.** Початок о 12 год. дня.

Великий театр МІНІАТЮР (бувний театр ВЕРГОНЬ) ФУНДУКЛІВСЬКА 5.
Сьогодні початок о 7, 8^{1/2} і 10 год. Каса від 11-2 і від 5^{1/2} год.

1) **П. ТРОЦЬКИЙ.** 2) опер. „Добродітельная Сусанна“ 3) „Ваша платформа“. 4) **В. А. Порецька**—РОМАН-СИ.

Під опікою Міністерства Торгу і Пром.

Київські **автомобільні курси шоферів**

інженера А. М. Липського. Київ, Миколаївська, 11, Тел. 59-61.

Срочна підготовка до воєнно-автомобільної роти. Школа має власні майстерні і гараж.—Ранішні і вечірні групи. Для осіб інтелектуальних і дам окрема група. Приймають що дня від 10—2 год. дня і 5—7 год. веч., канд. у філігелі, бель-етаж. Особи що кінчають школу з успіхом, одержать металового жетона. 10—0337—1

Шукають на штатну посаду вчителя українознавства для Велико-Сорочинської вчит. семінарії (Миргород. пов. на Полт.). 2—437—1

Літинська Повітова
Шкільна Рада запрошує учителів в погатові школи повіту. Платня 200 карб. на місяць. До прохання потрібно приложити документи про освіту і попередню службу. 10—438—1

Бухгалтерію Генерального Секретарства.
завідуючою Національним фондом Укр Центр. Ради одержаво від Селявської Спілки с. Карабелівка п. Київч. Гайе. пов. на Поділля 200 (двісті) карбов. на Національний Фонд. 1—440—1

Завідуючого книгарню
Якранією канд. приладів, дослідженого, здоброю практикою, об'єктомленого з київської канд. і видавничого справою, пошукує Київська повітова Народна Улава Прохання з референціями з умовами слати до 5-го грудня на адресу Управи: Київ, Рейтарська № 37. 4—432—2

В Управі Півд.-Зах. доріг
15 грудня о 1 год. для конкуренції на окраску металевих ферм мостів в 1918 р. в межах 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, і 40 участ. Ст. Пути—по зазначеним завдан. Подробности особисто і поштою. Київ, Управа сл. пути, від 11 до 4 год. дня. 1—436—1

С. Рклицький. П'єсада о языкѣ України.

1. Мисли лингвистовъ, соціологовъ, педагоговъ и историковъ о языкѣ, рускомъ языкѣ и языкѣ України.
2. Говоръ древней Киевской Руси, важнѣйшія теоріи происхожденія украинскаго языка и общія очерки его развитія, коренными особенностями его.
Ціна 75 коп.
Звертатись—Кременчук, Українська Книгарня, Просп. Революції 4. 6—430—2

В Управі Півд.-Зах. доріг
15 грудня 1917 року у 1-й год. дня конкуренція на роботи по постройці в 1918 році нових ізраапельних пічей, із ізраапель, приборів і дорозу підрадника в межах 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, і 40 участків Ст. Пути і по поставі ізраапель по зазначеним завдан. Подробности особисто і поштою. Київ, Управа сл. пути, від 11 до 4 год. дня. 1—439—1

Бідна вдова не має змоги удержувати своїх четверо дітей через тяжкі матеріальні обставини. Прохає добрих людей взяти хотя-б двоє дітей на деякий час на прохарчування. 2—0069—1

Шукаю 1-2 кімнати. Театральна № 1, в'їзд статист. сл. руху—студенту М. Несмію. 2—0338—1
Фельдш.-ця шукаєпосади в Київі, або на Полтавщині. Столипівська, 45, п. 34, В. А. Фісенкова. 4—0335—2
Бувш. священ. скінчивший дух. семін. шукає посади помічника класних наставн. в гімназії на Київщині, може бути за вчителя співу. Адреса: Київ, Вел.-Васильк. № 51, кв. 5, св. Владиченка. 2—0339—1

Усі громадяне як і інститу-

Від головної по справах виборів до Установчих Зборів Української Народної Республіки Комісії.

Оповідяється такий порядок і строки складання, оповіщення і оскарження виборчих списків військових служачих, що пробувають на території Української Народної Республіки поза військовим районом:

1. Право участі в виборах до Установчих Зборів Української Народної Республіки мають ті служачі військові особи, котрі в мент призова їх на службу жили в одній з округ Української Народної Республіки (ст. 2 і 127 закону).
2. Ті служачі в війську особи, котрі, згідно з ст. 127 закону, мають виборче право і пробувають в тилу, на території однієї з округ Української Народної Республіки, беруть участь в виборах вкупі з населенням тих виборчих округ, в межах котрих розташовані їх військові частини, команди, установи і організації, до котрих вони належать. голосуючи за спільні разом з ними округами кандидатські списки (ст. 129 закону).
3. Військові виборчі участки утворюються негайно порядком зазначеним в ст. 141, 1 і 2 п.п. ст. 142 закону про вибори до Установчих Зборів Української Народної Республіки, після чого повинно негайно початись складання виборчих списків.
4. Виборчі списки військових служачих оповіщаються в відповідній частині перед ротами, ескадронами і іншими військовими підрозділами, що входять в склад військового виборчого участку і виставляються до огляду в полковій або відповідній їй канцелярії не пізніш 15 грудня 1917 року.
5. До 19 грудня 1917 року включно особи, що мають право участі в виборах по військовому виборчому участку, можуть подавати в військові виборчі участкові комісії скарги на неправильність або неповність списку данного участку, (ст. 9 дод. до ст. 129 закону).
6. 17 грудня 1917 року військова участкова виборча комісія оповіщає додатковий виборчий список, в котрий вписуються особи, що пробувають в частинах, на місці, невнесені в оповіщений уже первісний список і внесені в додатковий список після їхніх заяв про се, зроблених до 17 грудня, а також особи, про котрі в оповіщеному 15 грудня списку вміщені були неправдиві відомості (ст. 10 і 11 дод. до ст. 129 закону).
7. Не пізніш 19 грудня включно подаються до військової виборчої участкової комісії скарги на додатковий список (ст. 12 дод. до ст. 129 закону).

8. 1) Військові чини: а) увільнені від військової служби призвине 1895, 1896, 1897, 1898 і 1899 років, б) увільнені назавше або тимчасово від військової служби по хворобі чи по раненню в) що поступили на лікування до госпіталів і лазаретів, а також ті, що повертаються з госпіталів та лазаретів до військових частин г) що користуються тимчасовим одпуском і командировкою, переведені по розпорядженню начальства в склад інших військових частин.

2) Всі особи, що змінили місце свого перебування по причині евакуації або інших розпоряджень начальства можуть бути вписані в додаткові виборчі списки по новому місцю їх перебування чи перебування до дня, призначеного для остаточного оголошення виборчих списків.

3) Виборці, зазначені в п. п. 1 і 2, вписуються в додаткові виборчі списки лише після їх про те заяв. При поданню тих заяв військові чини і особи повинні обов'язково подати прохідні свідоцтва, пашпорти або інші відповідні їм документи, на котрих установи, що складають виборчі списки, роблять помітку, яка свідчить про внесення в список тих, хто такі документи подав.

(Примітка до ст. 28 закону).

9. Не пізніш 24 грудня включно тим же ладом, що і перші списки, оповіщаються остаточні виправлені списки.

10. Особи, невнесені в виборчі списки, хоч би й через недогляд, не будуть допущені до участі в виборах (ст. 7 закону).

Обов'язкова постанова.

З огляду на недостачу в касах Державного Банку і Казначейства дрібних кредитових білетів, замість грошей вони видаватимуть:

- 1) 4% білети Державного Казначейства (серії).
 - 2) 5% обов'язательства Державного Казначейства попередніх строків.
 - 3) Купони від 4% серії, воєнних позик 1914, 1915, 1916 р. р. „позики волі“ 1917 р.
- Усі громадяне як і інституції на території Української Народної Республіки повинні обов'язково приймати зазначені цінні знаки нарівні з кредитовими білетами при виплаті всяких внесків, а також за товари та продукти.
- Хто зламає сю обов'язкову постанову, буде покараний на підставі 29 ст. уст. о наказ. мир. суд.
- Голова Генерального Секретаріату В. Винниченко.
Заступник Генерального Секретаря Фінансів Вас. Мазуренко.

30 листопада 1917 року.

Умови друкування...
На IV сторінці: 40 коп.
за кожний рядок.
Особам, що шукають праці за окремі шпалки любіше як в 3 рядки з 1 шп. 1 руб. за 1 раз.
Монтора відкриті від 10—8 год. дня.
Ціна окремого № у Київі 22 в.
В провінції і на вокзалах 22 в.

Київ, 5 грудня 1917 року.

Наука з Потроху доходить кінця виборів. підрахунок голосування до Всеросійської Установчої Ради. Відомі вже останні результати на Катеринославщині, Полтавщині й Харківщині, висловились також і загальний характер виборів по Київщині та на фронті. З названих місцевостей сама Харківщина для українства не дала потрібних результатів: видимо українці там не подбали про них — не виставляли своїх списків, а йшли в хвості російського списку с.-р., адобувши таким чином усього 2—3 місця. Зате в останніх округах українці мають величезну перевагу, зібравши найбільше голосів і провінції своїх кандидатів у переважній більшості. Звичайно, нічого дивного тут немає що-до села: вже заздалегідь можна було по селах рахувати на такі результати виборів. Село прокинувшись до політичного життя, певна річ мусило одбувати його в природних національних формах і таким способом перевага українського елемента тут цілком натуральна і сподівана. Зате дуже приємну несподіванку з цього боку дали деякі міста, насамперед Київ, що були досі твердими обрусительства на Україні. Вибори в Київі дають таку цікаву картину, що на їй варто зупинитись уважніше.

Найбільш голосів і в Київі зібрала українці, а саме—список № 1, за який голосувало 46764 чоловіка. Коли суди додати ще яких шістьох тисяч голосів, що зібрав список № 13 (соціалістів-федералістів), то матимемо близько пів-сотні тисяч голосів, що дав цим разом Київ українцям. Результат же, який перейшов усякі сподівання і покazuje, що навіть місто, що обрусіло й далеко од українства місто, захиталося вже в своїх дотеперішніх основах і починає „повертатись додому“ з національного погляду. Цікаво нагадати, що на літніх виборах до міської думи українці зібрали двома списками кола 37000 голосів, хоч тоді загальне число виборців, що виконали свою громадянську повинність, було більше. Отже процентово успіх українців ще показаніший, ніж видається, коли брати самі абсолютні числа. Український рух, що набрав тако-го розмаху як-раз останніми місяцями, що довів нарешті до постановки й поришення державної проблеми на Україні, одбився навіть серед тих мас, які од його стояли принаймні осторонь, коли не ставались вороже. Починається, як бачимо перецінювання національного становища серед мас,—той процес, що віщує Україні незабаром широкій розрост і кипучу культурну й політичну роботу. Цей процес особливо підкреслюється тим, що конкурентні списки російські на цих других виборах в Київі зібрали дуже мало голосів і значиння їх упало з 35% (на міських виборах) до 9% (тепер). Переводючи на загальну мову, це знаменує собою просто розгром тих сил, що досі в Київі панували.

Такий маємо позитивний показчик од виборчої кампанії для українства, але є й негативний, що останнім виборам надає трохи інше політичне обличчя, ніж можна б гадати на підставі самих наведених цифр. Річ у тому, що разом з побільшенням числа українських виборців, дуже збільшились й деякі інші, які мають вже характер виразно протуринський. Чорносотенний список зібрав тепер 36602 голоса, побільшивши число своїх прихильників з 15% до 23%. Кадеті придбали 18742, збільшившись з 8% до 11%. Большевики тепер мають 32576. Від кінця з 6% аж до 16%. Цифри і з націо-

нального, і з політичного погляду надто ж показні й наводять на поважні міркування. Отже ясно, що коли збільшилось число прихильників українства, то збільшилась і опозиція до його, бо безперечно, що частина колись нейтральних і байдуких до українства людей тепер пішли до виборчих урн з визначеною антиукраїнськими думками, поділившись між трьома згаданими силами, що кожен з того чи іншого погляду провадить протукраїнську лінію. З політичного боку надто цікавий зріст двох крайніх полюсів—чорносотенців та большевистів: це показує, що маси все виразніше починають розколюватися на непримиренні крайні табори, хоча обидва вони—і чорносотенці і большевики—в останньому результаті прямують до реакції й реставрації старого ладу. Побільшення як-раз цих двох полюсів знаменує велику громадську небезпеку, що назриває в настроях громадянства. Максималізм зправа і максималізм зліва однаково небезпечний для ладу і спокою, починає все більше гуртувати коло себе людей, і на цю небезпеку треба звернути особливу увагу.

Вибори ставлять перед українством виразно все те саме старе і вічно нове питання—треба побільшити роботу освідчення широким мас та організації їх ко-о вираганим волі й ладу, щоб протиставити правим і лівим анархістам форми справді державного, на власних національних основах опертого ладу. Завдання величезне, але тільки виконавши його, зможемо твердо стати серед мас і добитись не ефемерних і скороминущих успіхів, а того сталого становища, що єдине може бути запорукою дальшого розвитку й поступу. Треба органічно й широко-культурною працею зміцнити здобуті вже позиції—і тоді не буде нам страшний ні большевизм Шульгинів, що прямує просто до реставрації, ні большевизм Пятаковський, що до того ж іде манівцями, розхитуючи самі основи всякого громадського ладу. Щоб забезпечити себе од цих ворогів, які спільно творять одне діло розпаду, українство повинно стати великою творчою силою і тверді культурні здобутки поставити навпроти руйнівних заходів як чорного, так і червоного руйництва.

Панські жарты.

Відомо, як підживала творчість буркратичних уставов напередодні сесій Державної Думи. Чиновники, що звес час собі дрімали на теплій печі й держались здебільшого того погляду, що діло не вовк, у ліс не вте-

че, ти самі чиявлять переод думськими сесіями знаходили в собі надзвичайний приплив енергії. Появлялись пачками нові закони. Старий надававсь нове вилучення. Мобілізувались не тільки міністерські сили, але й сам старенький правительствующий сенат, що теж стоючий на сторожі законів, прикладав рух до цього скорострільного законодавства. І коли схотілись нарешті народні заступники, то їм нічого не лишалось робити: все вже було зроблено, все покрито пацирем міністерської невідповідальності й Думі доводилось або прикладати служливу штемпель до бюрократичних заходів або ж сходити кров'ю в безконечних дебатах. Діла на було, бо всі шляхи до його переконано. І коли депутати боронились в нескончаних нетрях словесного туману та безділля, самодержавні чиновники гоголями похажали та усміхались під вусами, гауюючи і з Думи, і з держави, й з народу,—сміялись одверто, цинічно, бо знали, що їхнє настало панство й царство. Пригадується, як один з найкращих прикладів такої скорострільної творчості, видання нових основних законів перед самою першою Думою: забезпечили себе бюрократи тверді й могли вже не боятись ні тучі, ні грому од народних заступників. Долю боротьби вирішено ще до того, як почалося змагання в стенах Таврійського палацу.

"Екстремі ся стякають", мовляв колись Франко,—крайности збігаються. І самодержавний Микола, і комунісардержавний Ленін однаковими йдуть шляхами. Як і тоді, за Миколи, "у Ціліного моста", так і тепер у Смольному інституті цілі мітралязів поставлено, дожидаючи Установчої Ради, й щоденно стріляють вони пачками "нових законів"—правда, вони тепер "декретами" заучає. І всі закони мають на меті одне—звести на нівець того державного законника, Установчу Раду, й переконати йому шлях до якої-будь роботи. Серед тих випадків законодавчої енергії у новітніх доглядачок інститутських а вже й свого розу "основний закон", що має гарантувати розумним інституткам нову передачу над Установчою Радою й панування комунісардержавства на віки вічні. Це декрет про права одкляти небажаних членів найвищого зібрання,—акт, до якого навіть Штурмер, не додумався. І ще Установча Рада й не збиралась, а нові самодержавні вже поназу той "основний закон" до діла доводити: ділу політичну партію опонірено по зачужній зашля і за Малюковим на уаляях Петероурга провадиться "поліовання, наче за логим тигром у нетрях Бенгалії". Зворушливо збігаються крайности! Навіть у дрібничках. Хто пережив час першої Думи, той пам'ятає певне так звану "живописню" на Кирочній ул.: куди хитро-

шами затягали мужиків-депутатів, сполучаючи добрим харчами та дешовою квартирою. Народні комісари й тут позаду од парського правительств не лишилися. Вже затягують депутатів у "живописню" при Смольному інституті, вже обробляють їх там на большевистів, і треба думати, доти не розпочеється Установча Рада, доки однієї частини депутатів не буде "оддзякано", виключено й під арешт замкнено, а другої—не оброблено відповідним способом у Смольному інституті. І підуть тоді ці сором'язливі інституточки служливо на мотузочці, що смікають за кішечки Ленін з Троцьким.

Крайности збігаються—це одне. Але муштує і в самих крайностях бувають янішій постути—це друге. Оце таку науку дає нам найновіша російська історія. Е ще й третя—стара правда—наука, яку недавно одні державний муж сформував був таж

долю народів ле сила штиків звичає". І це теж брешуть зворушливо: сів собі Троцький—бо не ж він нагадав про стару науку—на штиків і з тієї високости дає світ сентеціями про силу духа та найвищу волю народу... Жартує собі самодержавний комисар, у добру десь гуморі пробуваючи. Але ми вже знаємо, чим скінчались панські жарты самодержавного Миколи—і так само знаємо, що не инак скінчаться й ці нові панські жарты його вірних наслідувачів, комунісардержавних Леніна з Троцьким. Крайности збігаються—це так, і через те бачили ми "живописню" на Кирочній, бачимо "живописню" в Смольному. А коли так, то й наслідки побачимо однакові. Не всідів на штиках Микола, не всідять і Троцький, навіть і з своїх теперішніх високостей сентенці проти штиків промовляючи.

Сергій Сфренов.

Генеральний Суд.

Від комісії законодавчих вносень т. Юдин робить доклад про законопроект про Генеральний Суд.

Комісія поробила деякі зміни в проекті Секретаріату, і після короткого обговорення законопроект прийнято в такій редакції: Законопроект про утворення Генерального Суду.

1) Щодля буде загальний Генеральний Суд Української Народної Республіки на основі її конституції, яка буде ухвалена Українськими Установчими Зборами, Українська Центральна Рада ухвалила: утворити чинсово Генеральний Суд на таких основах:

1) Генеральний Суд складається з трьох департаментів—цивільного, кримінального і адміністративного і виконує на цій території України всі функції, належні досі Правительствующему Сенатові в справах судових і в справах нагляду над судовими установами і особами судового відомства також тимчасово, до розв'язання питання про стасування всіх особливих судів виконує функції Головного Военно-Морського Суду що до справ вирішених на території України,

2) Генеральний Суд знаходиться в Києві.

3) Члени Генерального Суду мають звання Генеральних Суддів. Вони вибираються Центральною Радою на вносення Генерального Секретаріату, на час, поки буде заложеной Генеральний Суд на основі конституції, в протязі цього часу мають права зазначені в арт. 243 Учреждения Судових Установлений.

4) Провід в розправі Генерального Суду доручається даним складом присутності одному з присутніх Генеральних Суддів.

5) Провід над канцелярією розпорядною, господарською частиною Генерального Суду доручається одному з Генеральних Суддів по обранню Генерального Секретаря справ судовах.

6) При Генеральному Суді утворюється прокуратура. Одному з прокураторів генеральний секретарь справ судових надає звання старшого і доручає провід над прокуратурою.

7) Від дня проголошення Генеральним Судом про початок своєї діяльності всі судові установи на території України повинні подавати Генеральному Суду всі справи, які до того дня мали подаватися до Правительствующого Сенату.

8) Генеральний Суд негайно утворенню його персонального складу виробляє і передає на затвердження Центральної Раді через генерального секретаря справ судових свій докладний регламент. Поки буде затверджений регламент, Генеральний Суд в своїй чинности приотсується до законів нормуючих чинности

МАЛА РАДА.

Засідання 2-го грудня.

Повідомлення В. Винниченка.

Голова дав слово представникові 1-ої армії. Дві годинних оплесках присутніх представник армії привітав Центральну Раду і обіцяв боронити її од усяких нападів.

Слово по-за чергою дається Голові Генер. Секр. В. Винниченкові для повідомлення про події в Києві. В. Винниченко говорить твердо, коротко і рішуче.

Большевики перемогли Тимчасове Правительство тому, що це правительство не мало сили і позиції його була хліба. Вони хотіли те саме зробити з нами, але наша позиція вища, ніж Тима. Уряду і наша сила також инша. В боротьбі поки що перемогли ті, хто був дужчий. (Оплески).

Охарактеризувавши методи боротьби большевиків, як нечесні, В. Винниченко заявляє, що Генеральний Секретаріат має про утворення федерального Уряду. Пропускає вісько областей, які опреділяються як федеральні, коли вони хочуть рушити до себе до дому,—Секретаріат буде й далі. Знаючи, що большевистичі ешелони йдуть у федеральній краї для горожавської війни Секретаріат їхніх ешелонів не пускав через Україну і не пускає.

Большевики хочуть ламати нашу свою думку, свою волю. А ми хочемо розв'язати й жити по своїй волі. Ми маємо справу, свідуючи позицію, українську думку і нічий ми не хочемо слухатись (Оплески). На Україну сунуть петроградські анархисти. Большевики хочуть брудним цоботом затопити нашу молоді відроджену націю. Але ми не дамо, щоб петроградське болото затопило чисту те-

рцію нашої молоді республіки. (Великі оплески).

Серед мас симпатія до большевиків уже падає. Але большевики роздувають страсти мас, називаючи Центральну Раду контрреволюційною. Ми будемо тепер кожного дня давати відчит перед нашим парламентом, щоб усі знали, що і як ми робимо. Обвинувачення нас в контрреволюційности тільки смішне.

Ми послали зараз мирну делегацію в Брест, яка вернувшись розкаже всім правду про свою участь в мирних переговорах. Ми умов мирно ховати не будемо. Але й ті умови, які сепаратно пропонують большевики, для нас не підходять.

Уряд народних комісарів та Криденко роблять заходи проти Установчих Зборів. Коли б Центральна Рада висловилась за активну піддержку Установчих Зборів, їй довелось би уважно зайнятися цією справою. Поки що назрела потреба перенести Установчі Збори в яесь инше місто, а не лишати їх в Петербурзі.

Секретаріат дає про організацію морського секретаря. Доводиться про Чорне море подумати Урядові Української Республіки, бо на йому треба завести перемир'я та організувати відносини з побережними федеральними країми.

Резолюція Ради Салдатських Депутатів.

Голова київської Ради Салд. Депутатів Н. Григорієв оголошує резолюції: першою рада салд. депутатів похваляє заходи секретаріату що до розроблення большевиків. Друга резолюція єсть протест проти забастовки в Києві, яку перевести робили спробу проводирі робітничих організацій.

Голова київської Ради Салд. Депутатів Н. Григорієв оголошує резолюції: першою рада салд. депутатів похваляє заходи секретаріату що до розроблення большевиків. Друга резолюція єсть протест проти забастовки в Києві, яку перевести робили спробу проводирі робітничих організацій.

Крім політехнічного інституту у Києві є ще Художня Школа. До цього часу вона служила обмеженої меті. Але тепер піднято питання про те, щоб в інтересах найкращого використання часу науки по художніх школах, викнуті звіділь загальноосвітні класи і скупчили завдання школи на художній освіті і навчання мистецтва. Тоді художня школа буде давати необхідні кадри учнів для Академії. Статут Української Академії Мистецтва дає зовсім море розуміння і ставляє нове завдання. У той час як Петроградська Академія завалена масою різних теоретичних предметів і тому уявляє верховому інституту, Українська Академія увільнена від усяких теорій, які однесено до середньої школи, дасть тільки ряд майстерень і тому буде більше інтенсивною, рухливою, більше життєвою.

Такий принцип побудовання Академії, що відповідає новим вимогам, поглядам, не потребує також тих колосальних видатків, які потрібні Академії петроградського типу.

У країні час Ренесанса училась саме по приватних майстернях, в окремих художників. Так спонструювана і Українська Академія Мистецтва. Вона дасть цілий ряд майстерень.

Художня освіта головним чином міститься у призначні учнями стагої техніки, с. б. уміння найбільш правдиво і характерно змалювати живий предмет. Доти, щоб учні мали правдивий і статечний розвиток техніки і справа серельної художньої школи. В Українську Академію Мистецтв по-

винні прийматись лиш ті особи, що вже досягли значного ступня уміння у штучі.

Розроблюючи статут Комісія поставила на перше місце тезу, що Українська Академія Мистецтва ніяким робом не повинна втручатися у справу творчості.

У Петроградській Академії поруч з художньою освітою, читався часелемні лекції по усім галузям науки, що мають ті або інші стосунки з штучою. В Українській Академії Мистецтва науки не викладаються зовсім.

Комісія гадає, що усі наукові предмети, які можуть дати художникові, повинні бути згуртовані в середній школі.

Складачі статуту Української Академії Мистецтва ввели систему майстерень під керівництвом окремих художників, відклавши загальні класи і поділ на спеціальности, які можна вважати старим.

Що торкається Комісії, яка розроблювала статут Української Академії Мистецтв, то вона була організована на революційним шляхом, а на основна громадських. Комісія винишла слідувачим шляхом: Секретарство Справ Освітних прийняло до свого відому художні заклади на однакових правах з науковими. Призвавши, що справа мистецтва, с. б. художня освіта, музеї, охорона пам'ятників старовини, театр як моральна школа і т. д. все це входить до відомства Відділу Справ Освітних, яке повинно складатись з двох основних департаментів—департаменту наукової освіти і департаменту мистецтва. Генеральний Секретарь Справ Освітних складає 28-го липня п. р. представників художних зкладів (віс) Комісії Національного Театру, Товариства "Мистецтво", Тварства Українських Художників, Комісії Охорони Пам'ятоків, першої Комісії по заснуванню Академії Мистецтв, Комісії по орга-

Академія Мистецтва.

Повітряна залізка. Думка про заснування у Києві Академії Мистецтва зародилась вже давно. Причини, що викликали таку думку, дуже різноманітні.

Петроград дуже мало придатний до художньої праці. Розуміється, що природа Петрограду, як всяка инша природа, дає безодню художніх мотивів. Але навчатися у Петрограді трудно, бо там дуже темно, в осені і зимою змушені люде працювати при лампах. З цього боку Київ завжди приваблював до себе очі малайрів, які з жахом казали, що у Києві бракує Академії Мистецтва.

Ще треба показати один пункт, на якому базувалась комісія. В дану хвилину цілком можливо утворити справжнє українське мистецтво, український національний стиль, а саме на ґрунті принципів, форм і ідей, вироблених історичним мандулам України. Розуміється, що трудно говорити про утворення Національного Мистецтва, ідеї і форми якого мали б широку європейську вагу, бо художня культура має свою історію розвитку; перехід тої культури від одної нації до другої не залежить від бажання окремих людей і народів. Але казати про утворення Національного Мистецтва в межах форм і людей, вироблених історичним минулим України, зовсім можливо; українська ікона, гетьманські портрети, претер XVIII віку (Левинський, Боровиковський), старовинно українське дерев'яне будівництво, українське бароко—все це великі по своїх результатах періоди мистецтва. І можливо утворити національне Мистецтво дорогою взаємности сля національної і загальнолюдської культур так, що художник, посідаючи всі технічні та ідейні сторони свого часу, буде користуватися ними для вислову найбільше близького, арозумілого йому світу.

На Україні є багато здорових талантів, яким тільки не стає школи і потрібної гарної техніки. Це дає можливість з певною вірою пророчувати, що через кілька літ буде істнувати національно-українське мистецтво (так само, як дуже давно істнує українська література).

Дорогою утворення Академії Мистецтва у Києві можливо відродити українське будівництво. А це завдання надзвичайної ваги. Будівництво є саме необхідне з мистецтв, через те, що завжди нам потрібне житло, церкви, школи, заклади дворці і т. я.; будівництво не саме демократичне з мистецтв, бо будувати однаково потрібні як багатим, так і убогим. Лише будівництво в даний момент перебуває в гострий кризис. Ремісники-будівничі у нас багато, їм їхнє—легко; городи і села переповнені їхніми творами. Але справжніх артистів-будівничих дуже мало. Україна так, як ціла Росія, засіяна церквами, побудованими в т. з. "русском стилі". Неофіціальний стиль, по йому будуть жити міщани, залізані двірці, дерев'яні і муровані церкви. Хто знає старе російське дерев'яне будівництво, старий російський північний стиль, або старовинні українські дерев'яні церкви, тому ці нові будівничі видаються жалючими, а їх майстри безмежними анальфебетами. Мішаними принципів дерев'яного будівництва з мурованим, безглуздим шаш і з акимись то вірзям ми со-сулька и, якимись то півниками, конниками і т. я.—все це свідчить про будівничі студомство.

Необхідно рішуче боротися з цим упадковим будівництвом і утворення Академії Мистецтва з цього боку дасть величезні наслідки.

Для будівничого в дідлу України Академії Мистецтва, має значення, що у Києві є Політехніка, де молоді особи можуть студіювати технічний бік будівничої справи; Академія ж має на увазі тільки художню сторону, щоб утворити з них художників-будівничих. В епоху відродження будівничим частю-густо були малайри; так, наприклад, Рафаель і Микель-Анжело, не будучи будівничими, будували собор св. Петра у Римі.

Крім політехнічного інституту у Києві є ще Художня Школа. До цього часу вона служила обмеженої меті. Але тепер піднято питання про те, щоб в інтересах найкращого використання часу науки по художніх школах, викнуті звіділь загальноосвітні класи і скупчили завдання школи на художній освіті і навчання мистецтва. Тоді художня школа буде давати необхідні кадри учнів для Академії. Статут Української Академії Мистецтва дає зовсім море розуміння і ставляє нове завдання. У той час як Петроградська Академія завалена масою різних теоретичних предметів і тому уявляє верховому інституту, Українська Академія увільнена від усяких теорій, які однесено до середньої школи, дасть тільки ряд майстерень і тому буде більше інтенсивною, рухливою, більше життєвою.

Правительствующого Сенату, і координує їх з нижніми законами про утворення Генерального Суду і ухвалення законодавчого органу України.

Регламент прокуратури Генерального Суду затверджується генеральним секретарем справ судових.

9) Декрет Правительствующого Сенату, в справах повсталих на території України і поданих йому для проголошення Генеральним Судом своєї діяльності, визнаються Українським Народним Республікою за правосильні і обов'язкові для судових установ України.

Єврейська громада.

Доклад про організацію єврейської громади (община) зробив т. Шац.

В дебатах брала участь т. Сирин, Рафес, Гольдфельдман, Золотарьов, Лиров, Зільберфарб.

Прийнято поправку т. Рафеса, що вибори обдуваються в громадських та урядових організаціях, в помешканнях, що мають виключно мирський (а не церковний) характер.

Прийнято поправки т. Гольдфельдмана про те, що загальне керування виборами веде секретар єврейських справ у згоді з особливою адміністративною комісією.

Таким чином законопроект про єврейську громаду прийнято в такій редакції:

До видання нового статуту про єврейську громаду ухвалити:

1. Для завідування всіма єврейськими національними справами та установами, діючих у межах існуючих законів в місцевостях, назначених у прикладеному при цьому розпису, установаються Єврейські Громадські Ради.
2. Вибри в ці Ради переводяться на підставі прикладених при цьому тимчасових правил.
3. Передати Генер. Секретареві по єврейськ. справах право поширити цей закон на місцевості, які не входять в згаданий в § 1 розпис.
4. Видатки по переведенню виборів відносити до заміщів корочничного збору, як місцеві так і губернські; й в випадку браку таких коштів, віднести до сум Державного Казначейства.
5. Здати на Генер. Секретаря єврейськ. справ у згоді з адміністраціям, загальне керування переведенням виборів в єврейські Громадські Ради.
6. Передати право Генер. Секретареві по єврейськ. справах за згодою адміністрації ком. дозволити в відступ від тимчасових правил, зазначених в § 2, цього закону, винятки що до складу комісії для переведення виборів в Єврейські Гром. Ради, зазначені в § 1 цих правил, а також випадках, де такі винятки будуть необхідними по місцевих умовах.
7. Надати Генер. Секр. єврейськ. справ право тоді, коли виборче

производство в Єврейській Громадській Раді було почате до видання цього закону, визнавати таке производство законним, як що воно буде відповідати доданам до цього правилам.

Проект тимчасового шкільного правління.

Докладчик — Гагаган. Пояснення дає секретар Освіти І. Степанко.

Проект прийнято в такій редакції:

1. В секретарство освіти переходять всі школи і просвітні установи міністерства: прикаріння, внутрішніх справ (музичні школи, театральні і др.), школи торгів і промисловости, 6. «Імператриці Марії», 6. Імператорського Двору.
2. Тимчасово, до переведення єдиної школи, за школами відомств: духовного, військового, залізничного, земельного, медичного та правничого секретарством освіти установаються педагогічний догляд в зислі затвердження учебних планів, і програм по загально-освітніх предметах.

Затверження М. Шаповала секретарем пошти.

Від Генерального Секретаріату робиться повідомлення, що 25 листопада О. М. Зарубин подався в оставку. На вільну посаду секретаря пошти й телеграфа Генеральний Секретаріат пропонує обрати М. Шаповала (с.-р.).

Пропозиція одноголосно прийнята. Заява Р. Р. С.

Позачергова заява чл. Р. Р. С. Корсака з приводу повідомлень Виниченка та оголошення резолюції Ради сяд. деп.

— На заяву Виниченка та Григорієва не було дано відповіді. Мовчання єсть знак згоди. Я вважаю за свій обов'язок говорити певною і виразною мовою. Генер. Секретаріат обіцяє повідомити Малу Раду про всі свої заходи. Але я бувши на засіданнях Малої Ради не все, що треба було знати, чув.

Голова С. Веселовський пропонує промовцеві поставити запитання, а не вводити в критику промови В. Виниченка, який уже пішов з засідання. Промовець настоює на тому, щоб заяву його вислухали.

— Те що робиться в Росії—є соціальна революція. Те що, робиться на Дону, є контр-революція. І ми повинні виразно ставитись до подій. Розброєння революційного гарнізону Кієва недопустиме. Рішучо протестуємо проти розброєння. Домагаємось повернення їм військової честі і виволочення всіх арештованих. (Крики: Нема арештованих!)

Голова спинає промовця, пропонує внести певну інтерпретацію. На хорі крики:—Геть годі!

Промовець каже, що через кілька днів може буде запізно для всяких інтерпретацій.

Засідання закривається в 12 год. ночі. М. С.

З вище згаданого слідує, що комісія, яка розробляє статут Української Академії Мистецтв по своїм принципам і по засобам своєї праці йшла цілком по шляху, який накреслено постановами Петроградського З'їзду 20-го—25-го липня 1917 року.

Взявши на увагу усе сказане, комісія прийняла такі основні постанови:

- 1) Навчання у Академії проходить під стягом національних традицій.
- 2) визнається принцип вільності художньої творчости, проголошується заміна «школи» індивідуальністю; Академія повинна поважати індивідуальні відмінні хисту і не приєвлювати духовну вільність художника.
- 3) Затверджується система майстерень під керівництвом окремих художників, одядаються загальні класи, а також поділ по спеціальностям.
- 4) Від студентів, що вступають до архітектурного відділу, вимагається знання нового курсу технічних наук у Політехнічному Інституті або у інших закладах, де вони викладаються. Українська Академія Мистецтва ставить своїм завданням тільки художній бік; вона має на меті дати архітектору-художника.

Українська Академія Мистецтв складається з таких окремих майстерень: у першій майстерні молоді особи знають жанр побутовий та історичний, сфорт і різьбарство (Худ. Ф. Кричевський); у другій робітні портрет (Худ. Мурашко); третя дає декоративне майлярство (Худ. Жук); четверта—Українське Будівництво і Народне Мистецтво (Худ. В. Кричевський); п'ята—пейзаж декоративний (Маневич); шоста—пейзаж інтимний і літографію (Худ. Войчук); і восьма—графіка у всіх її одиницях (Худ. Парбурт).

В Генеральнім Секретаріаті.

Поїздка проф. І. Ганицького.

Тов. ген. секретаря торгів і промисловости проф. Ганицький їздив в Катеринослав і Харків в справах організації промисловости. Наслідки поїздки такі:

В Катеринославі.

У Катеринославі представники «Югомета» (роспрод. металів півд. району) полков. А. Андрій та проф. Виноградов згодились вважати В. К. Коля комісаром Центральної Ради при «Югомета» і прийняли до уваги намічену чергу доставляння металів. Перше всього метали. Бувають виводяться залізничним, потім вугільним козальним та сільсько-господарським машинобудівництвом. Для участі у черговому місячному розподіленню металів (на грудень) лишались у Катеринославі на три дні: представник Київського Поряйонного Комітету інж. Н. Дзубровський та представник металочної секції «Київснаба» інж. Л. В. Безпалый.

У Катеринославі в помешканні організації М-ва Продовольчих Справ В. К. Коля зробив засідання представників заводів для виробу сільсько-господарського знаряддя. На цьому засіданні проф. Ганицький висловив погляди Секретарства Торгів і Промисловости на цю галузь промисловости. Вказано було на можливість збільшення норми заліза для заводів сільсько-господарського знаряддя і на необхідність організації всеукраїнської спілки сільсько-господарського машинобудівництва. Така організація зараз же була намічена (як і російська аналогічна організація).

В Харькові.

В Харькові на протязі двох днів 29 та 30 листопада улаштовано було шість засідань:

- 1) 29 в помешканні «Слобідської Ради» де намічено разом з місцевими ділками порядок денний на 30 листопада.
- 2) 29 го в помешканні Ради з'їзду гірничих промисловців, де разом з представниками «Слобідської Ради» розглядалося питання про охорону інвентаря заводів.
- 3) 30-го нарада в «Монополі» (комітет по роспр. ек. назива) з головним уповноваженим І. Г. Сергієвим та представниками робітничої фракції «Донкома» (роспрод. палива і металу в Донецькій басейні), де виявилась необхідність призначення українських комісарів до «Монопола» та «Донкома».
- 4) Народа у Харьківському Поряйонному Комітеті, де виявилась повна готовність голови А. В. Лукашевича працювати разом з українським комісаром, якого проф. Ганицький вважає необхідним призначити окремо для Поряйонного Комітету.
- 5) 30 ввечері засідання в помешканні «Слобідської Ради» з місцевими ділками, де проф. Ганицький повідомив про розмови в «Монополі» і Поряйонному Комітеті та обговорив питання що до кандидатури на посади комісарів та їх помешкань.
- 6) 30-го перед вїздом до Кієва засідання в вагоні, де були присутні: Головний уповноважений І. Г. Сергієв, голова Поряйонного Комітету А. В. Лукашевич, представники робітничої фракції «Монопола» та «Донкома»: С. С. Остапенко, Гоффе, А. А. Ейнгорн і Цукублін та представники місцевих ділків Ф. Лисенко, М. Цибулько і П. Волошенко.

На засіданні проф. Ганицький оглосив намічених кандидатів у комісарів, потім обговорювався план їх діяльности.

Крім того проф. Ганицький був на організаційних зборах союзу донецьких інженерів, яким пропонував працювати в константі в Секретарстві Торгів і Промисловости; 30-го у день на закритому засіданні «Углекосома» вислухав побажання вуглепромисловців і висловив, на яких умовах можлива дальша праця у вугільних козальнях та в розвідках.

В результаті всіх розмов та бесід виявилась повна можливість забезпечення в Донецькому басейні інтересів Української Народної Республіки.

Протести проти большевиків.

З сел і од військових одділів надходять протести проти походу большевиків проти Центральної Ради та Генерального Секретаріату.

Прислано телеграма:

Сход села Покровського олександрівського повіту на Катеринославщині.

Юзефпольська волость на Поділля.

Козаки української телеграфної роти (пишуть, що «умрут, а не дадут скінуги Центр. Раді»).

Армейська Рада з армії (поклались умерти, а не дадут її скасувати»).

З Батки, з Ольгополя—заг. збори ради сяд., робітн. та селянських депутатів.

Полкова Рада 122 Тамбовського полку.

Дивізіонна Рада 58-го важкого гарм. дивізіона.

Правила в'їзду в Кієв.

Постанова Генерального Секретаріату Української Народної Республіки. Правила для приїзду до м. Кієва під час теперішньої війни в зв'язку з загальним планом розгрома м. Кієва.

- 1) З 5-го грудня 1917 року в'їзд до Кієва має бути дозволений лиш особам, які мають встановлені цими правилами посвідчення чи замінюючі їх документи.
- 2) Ці правила не поширюються на осіб, що виїхали від станції одправління для покорож в Кієв до дня оголошення цих правил.
- 3) Постійні мешканці Кієва і Київської губ., Переяславського повіту Полтавської губ. і Остерського повіту Чернігівської губ. мають право в'їзду до Кієва по посвідченнях, які встановлюють їх належність до постійної людности названих губ. і повітів. Ці посвідчення мають силу на весь час правосильности цих постанов і видаються Київським Губерніальним Комісаром, Повітовими Комісарами, Міліцією і Волостними Народними Управями. Служачим в урядових і громадських установах, а також їх родинам, посвідчення видаються цими інституціями, учням шкіл—їх начальством.
- 4) Особи, що перебувають на службі в Кієві чи зв'язані з ним постійними заняттями, чи мають в ньому постійну сім'ю, які вибули за межі губернії і повітів, показаних в § 3 цих правил, одержують для себе і для своєї родини від комісарів посвідчення на в'їзд до Кієва при умові пред'явлення їми комісарові доказів своєї приналежности до постійного населення вищезазначених губерній і повітів.
- 5) Мешканці Кієва, що мають потребу в тимчасовім вїзді за межі Кієва можуть для права повороту назад одержувати відповідні посвідчення від Губ. Комісара.
- Увага до §§ 4 і 5. Особи, що перебувають на громадських і урядових посадах в м. Кієві можуть одержувати посвідчення про право повороту до Кієва також від своїх інституцій.
- 6) Особам, які не належать до постійного населення м. Кієва, але мають певну потребу в'їзду до нього по справах державної або громадської служби, розршення видаються Губерніальними, Мійськими, або Повітовими Комісарами на підставі посвідчень відповідного начальства про командрування їх в Кієв, або по посвідченнях про вїзд їх в Кієв органами центральної влади.

Увага: 1) право на вїзд до Кієва осіб, які не належать до постійного населення його, але мають потребу прибути туди по справах громадських чи державних, належить також виконавчим органам громадсько-політичних організацій по згоді з секретарством справ внутрішніх.

2) Особи, що користуються річними, безплатними білетами, мають право в'їзду до Кієва без посвідчень.

3) В'їзд до Кієва ишим приватним особам для тимчасового перебування на строк не довше двох тижнів може бути доз оденій Губерніальними, Мійськими або Повітовими Комісарами лише в виняткових випадках під їх особистою відповідальністю.

4) Для осіб дипломатичної та консульської служби, дипломатичних кур'єрів і всіх осіб, що мають дипломатичні паспорти, посвідченням для в'їзду до Кієва є паспорт або другий документ, стверджуючий приналежність їх до складу показаних вище осіб.

5) Перевірка посвідчень на заміцненнях і пародавах, шосейних і др. шляхах переводиться військовою владою на підставі правил, встановлених Начальником Київської Військової Округи.

6) Посвідчення повинні містити в собі імя, отчество і прізвище особи, що їде до Кієва, термін його, підпис особи, що видала посвідчення і печать.

Увага: В посвідченнях, що видані приватними особами на підставі § 7 цих правил можуть міститись вказівки, на основі якої видано дозвіл на в'їзд до Кієва.

7) Всі питання, які в'являються при виконанні цих правил, остаточно вирішуються генеральним секретарством внутрішніх справ.

8) Правила про в'їзд до Кієва військовим буде видало Генеральним Секретарством, Військових Справ.

10) Винні в порушенні цих правил підлягають відповідальности по ст. 29 уст. про карн., що присуджують Мирові Судді.

Підписали: Голова Генерального Секретаріату В. Виниченко.

За Генерального Писаря І. Мірний. 1 грудня 1917 р. м. Кієв.

У Кієві.

Робітники за Центральну Раду. 1-го грудня в центральній майстерні кїєвського повітового земства відбулись загальні збори з приводу обезброєння большевицьких частин у Кієві. Після довгих дебатів було встановлено на голосування 2 резолюції. Перша резолюція ухвалена на спільному зібранні центрального бюро промислових і фабрично-заводських комітетів. Другу резолюцію пропонував робітник М. Степаненко такого змісту:

З'єрзати увагу на те, що большевицький уряд народних комісарів не може бути визнаний за владу всієї федеративної російської республіки; що вчянки большевицьких неукраїнських частин на Україні несуть за собою руйну всього краю, його господарства та проліття народної крові; що всіяні непорозуміння та порушення нормального життя дають можливість закріпитись ворогам народу і можуть привести до перемоги контр-революційних сил; що Центральна Рада одна тільки може забезпечити добробут та спокій на Україні;—ми, робітники, постановили:

- 1) Вимогу центрального бюро професійних союзів та фабр.-завод. комітетів відікнути.
- 2) Визнати, що Центральна Рада й її виконавчий орган—Генеральний Секретаріат повинні провадити роботу до скликання Установчої Ради на Вкраїні.

Вільністю 290 голосів проти 191 була прийнята резолюція М. Степаненка.

Председатель Української Ради 12 армії І. Лисун від імени воєнків українців послав Криженкові на його телеграму відповідь, в якій насамперед І. Ласун дивується, як осмілюється Криженко звернутися до народу, в котрого є своя республіка, свій парламент. «Пане Криженко, чи вам відомо, що в 12-й армії ваше військо не дає українцям виділитись в свої полки? Ви кажете, що вам доводиться боротись в буржуазному Українському Радю; а чи відомо вам, що останніми часами всі робітники, селяне й саудати всіх арій висловили своє дсвірря Центральної Раді і заявляли, що будуть захищати її від вашої небажаної опії?»

IX-а вистава картин. В неділю 17-го грудня в помешканні «Salon d'Art» (Хрещатик 25, пасаж «Россія») відкривається IX-а чергова вистава картин товариства художників киян. Надіслати картини можна 7, 8 й 9 го грудня від 11 год. ранку до 6 год. веч. Д. х. художників, які бажають взяти участь у цій виставі, прохають надіслати свої картини в помешк. «Salon d'Art».

До пресованих. Загальний відділ Генерального Секретарства внутрішніх справ звернувся до всіх пресованих Української Народної Республіки з проханням зробити своє авторитетне розпорядження по всіх парафах в справі оповщення трьох універсалів Української Народної Республіки.

Подана робітникам водопроводу (лист). Не одмоте помістити в Вашій газеті лист громадянам робочим мійського водопроводу і пожежарним Либедської часті. У ночі з 2-го на 3-є грудня в будинку № 101 по М.-Баг. вулиці почалась пожежа, яка припинилась тільки дякуючи робітникам водопроводу, які не прилучились до страйку большевиків, почувачи відповідальність і громадянський обов'язок, і пожежарним Либедського участку, котрі не дивлячись на погрози розстрілу з боку большевиків, на той випадок як вони будуть вїзлять, все таки виїхали. Від імени всіх мешканців висловлюємо подяку справжнім громадянам. Голова домогово комітета д. № 101, Казановський.

Смерть члена У. Д. Р. Борохова. Центральний Комітет Єврейської соц. дем. партії «Поалей-Ціон» в глибокому горі повідомляє про смерть члена Української Центральної Ради д. Бера Борохова.

Комісія по складанню підручників. Комісія товариства «Український Агроном» по складанню підручників для с.-г. шкіл, популярної с.-г. літератури і енциклопедії по сільському господарству, збирається на засідання сьогодні 5 грудня, о 12 год. дня на Хрещатику, 38, третій поверх, кімн. та 48.

На порядку деннім справа з с.-г. термінологією.

ТЕЛЕГРАМИ.

Херсонщина прилучається до Української Республіки.

(Од власного кореспондента).

МИКОЛАЄВ, 3. Губерніальний з'їзд у Херсоні рад робітничих, солдатських та селянських депутатів, востаннє повітових земств мійських дум визнає Центральну Раду і Генеральний Секретаріат, обирає губернський секретар ат з дев'яти секретарів—5 українців і 4 меншостей — і висловлює за приєднання Херсонщини до Української Народньої Республіки.

Губ. інструктор Комарницький.

Приєднання Харькова до Української Республіки.

ХАРЬКІВ, 3. Під грім оплесків ухвалена революція, в котрій харківська дума висловлюється за приєднання Харькова до Української Народньої Республіки, як складової частини російської республіки на ґрунті ухвалених Центральною Радою основ, після санкціонування Української Республіки Всеросійськими Установчими Зборами і після висловлення волі України на Українській Установчій Раді, селікарні на основі чотирьох членової формули з пропорційним представництвом і при умові гарантації прав меншостей, при чом остаточне оповіщення волі народу повинно бути переведено шляхом публіситету. При цьому конструювання влади в губернії повинно бути таке, щоби були гарантовані права національних меншостей. На длі до утворення Української Установчої Радою правильною народньої влади, дума визнає красивим органом Генеральний Секретаріат, що спирається у справах урядування на органи революційної української демократії, національних меншостей, та самоврядування. Дума визнає необхідним переведення виборів до Української Установчої Ради і живить усіх заходів до того, щоби вибори пройшли при нормальних умовах, що забезпечили б більшість вислів волі народів, що заселяють Україну.

Деякі харківські батальони самі здали зброю українцям.

За Центральну Раду.

ХАРЬКІВ, 3. Загальне зібрання всіх служачих південних доріг постановило визнати цілком владу кравецької Р. Ради і відкликати делегатів управління з революційного штабу, не рахуючись з такою організацією, і відкликати делегатів управління з ради депутатів.

ХАРЬКІВ, 4. Загальне зібрання загальносудової спілки висловило своє відношення до України в такій резолюції:

„Веручи на увагу, що діяльність Центральної Ради йде в напрямі введення ладу і охорони України від анархії, спілка постановила вітати Центральну Раду і її організаційну працю і заявляє, що вона даватиме їй всемірну підмогу.

Проти вимог большевиків.

(Од власного кореспондента).

Д. АРМІЯ, 2. Розглянувши домагання большевиків при перевиборах Української Центральної Ради, українська військова рада 32 корпусу, стуючи на ґрунті нічим не обмеженого принципу самовизначення народів і визнаючи досуг свободи рівності і братерства, від імені українців корпусу категорично протестує проти такого недемократичного вчинку тих політичних авантюристів, що звуть себе соціаль-демократи большевиками, і зазначає, що не допустить такого беззаконня і безладдя на Україні, яке большевики роблять у себе в Росії.

Голова української корпусної ради підпор. Співак.

Большевики проти українців.

МОСКВА, 3. Харьківські большевики готуються виступити проти українців. Большевики рекувалли в Харькові деякі помешкання.

З Києва прибуває до Харькова большевицьке військо, яке розброяло українців. Завтра сподіваються приїзду матросів.

ХАРЬКІВ, 4. В раді обговорювалася справа з відношенням до Центральної Ради. Рада ухвалила про олюцію большевиків, яка вважає Українську Центральну Раду за орган буржуазний та контр-революційний і закликає до боротьби з Радою в ім'я утворення неукраїнської радської влади.

ОДЕСА, 4. Конференція большевиків визнає потрібним розпустити Центральну Раду і скликати у Києві з'їзд рад.

„Нашествіе“ большевиків на Україну.

КАТЕРИНОСЛАВ, 3. В Павловському повіті з'явилися матроси й драгуни, вони захвачують станції, спляють полади, трусять, у пасажирів відбирають зброю.

Коло ст. „Роздори“ матроси копають шанці й розставляють кулемети.

На ст. „Синельниково“ прибув вагон з петроградськими червоногвардійцями, котрі прямують на Катеринослав.

ХАРЬКІВ, 3. Прибули заарештовані начальні телефонної сітки—Харків-Москва і 7 телеграфістів. Після 7-мигодинного арешту їх випустили.

Большевики розганяють кінними патрулями вуличні мітинги.

Перемога над большевиками.

РОСТОВ н/Д, 3. Козаки зайняли ст. Нахичевань. У ніхотинських казармах зустріли козацьких депутатів з музикою та ухвалили допомогти при розброюванні червоної гвардії. Козаки з чотирьох боків рушили на Нахичевань і швидко без бою зайняли його. Червоногвардійці швидко здавали зброю, або кидали її та тікали. Опиралось дуже мало. О 2-ій годині дня козаки ввійшли до Ростова. Врочисто вітали Каледіна, що їхав поперед. На фабриці цвяхів сталася сутичка, але після артилерійського обстрілу фабрика здалась. Штаб головного комітету й проводарі большевиків сховалися на чорноморські тралери захопивши з собою арештованих: генер. Потоцького, градоначальника Зеслера та інших. Козацькі батареї затримали тралери неподалеку від Денського гирла, не пускаючи їх у море. Корабель „Колхида“, вітаючи, загруз. Каледін запропонував замісто захоплення козаків та Зеслера—бранців моравів. Після цього тралери можуть виплисти в море.

Оповіщено заклик військового уряду до населення, де сказано, що козаки підуть з Ростова, коли зроблять там порядок. Цим, хто не віддав зброї зарозу, воєнний суд. У місті святошній настрої. Козаків втають як „спасителів“.

Серед большевиків.

ПЕТРОГРАД, 3. озброєння червоної гвардії, спроба вивести гарнізон з Петербургу та увести латиських стрільців—все це загострило відношення між гарнізоном та владою народних комісарів.

Зібрания Уст. Зборів ще більш загострили ці відношення. Большевики рішили вжити всіх заходів, щоби втримати гарнізон на своєму боці. Сьогодні узагально 90 митингів у різних частинах міста. Результати митингів неоптишні для большевиків. У Волжському полку побито большевицького агітатора. Всі більші військової ватаги ухвалили підтримувати Установчу Раду.

Замирення.

ПЕТРОГРАД, 3. 2 грудня пізно ввечері прийшла звістка до Смольного, що в Брест-Литовському підписано текст замирения між російським та австро-німецькою делегаціями.

Українська контрольна делегація.

ПЕТРОГРАД, 3. У Двиськ приїхала делегація української ради, яка складається з трьох осіб для контролю над мирними переговорами большевиків з німцями.

Воєнний стан у Петрограді.

ПЕТРОГРАД, 4. Большевики оповістили Петроград на воєнний стані. Пропорційні Влодарові доручено „обчистити“ Петроград од хуліганів та контр-революціонерів, знищити воєні склади та розбійницькі банди.

Занавізнальний кабінет міністрів.

ПЕТРОГРАД, 3. Для урядування Закавказзям утворено закавказський комісаріат у такому складі: Голова міністрів і міністр праці—Гегечорі, фінансів—Качіян, догляд—Огаджанян, юстиції—Олексів-Месієв, торгу—Джафаров, військової—Донський, хліборобства—Неручев, доріг—Мелік-Асланов, харчування—Тер-Газарян, внутрішніх і пошти телеграфів—Чкенелі, освіти—Ханхойський і контролер—Хасамедов.

Куба оповістила війну Австрії.

МОСКВА, 3. З Лондона повідомляють: Після промови президента республіки Куби палата депутатів одоголосило постанову оповістити війну Австро-Угорщині.

Загрожують гільотиною.

ПЕТРОГРАД, 3. На засіданні петроградської ради виступив Троцький, який у своїй промові сказав, що революційна влада не задумується поставити на Дворцовій площі гільотину.

Від імені лівих с.р. виступив Фішман. Він сказав: хай Ленин і Тро-

цький, які корчуть із себе „Маратів“ та „Робесп'єрів“, не забувають про те, як скінчили життя ці останні і що було після їх смерті.

Крім лівих с.р. нікому більше слова не дали.

Ростов у руках козаків. РОСТОВ, 3. Ввора Ростова сльве без бою занато козаками. Спрізь по вулицях—юрби народу. Настріє радісний, бо всі сподіваються, що біля лінійдозала.

Про втечу бувшого царя. ПЕТРОГРАД, 3. Офційного повтв рження чуток про втечу з Тобольська бувшого царя поки ще не одержано. 2 го грудня „Вікель“ по прямому проводу запитав Омськчи правда, що Микола Романов утік із Тобольська? Представники залізничної станції в свою чергу запитали Тобольськ. Звідти передали, що чулки про втечу Романова—неправдиві.

Гадають, що чулки ці були цупені не спроста, а власне з метою дати можливість большевикам провести в Сибір курін матросів, з якими большевики мали битися з проводирями сибірської республіки, головним чинком з Потаниним.

Література, наука.

„Засів“. Вийшло перше число тижневого часопису „Засів“. Редагує редакційний комітет У. М. О. Р. ди в Харбині.

„Українське пасіництво“. Вийшло 6-е число ілюстрованого часопису „Українське пасіництво“.

„Белоруська Рада“. Вийшли перші числа військово-громадської й літературної газети „Белоруська Рада“.

Дописи.

ЯНКУЛІВ (на Поділлі). В неділю 26-го листопада в селі Янкулові, Подгуб. Тампільськ. повіту, відбулося велике для громади національне свято.

Після свічення церковної служби священник оголосив 3-й Універсал П. Р. і почався благодарств. молебін, в кіпці котрого Цент. Раді, Генер. Секр., яко Україн. Правительству, Народній Україні, Республіці, і українському війську було просіняно многоліття.

Коло місцевої школи була відслужена по Шевченкові і всіх борців за Вкраїну „велика панахида“ і весь народ проспівав їм вічну память. Після промови про значіння великого дня „об'явлення Українськ. Народ. Республіки“ і значіння життя і творів Тар. Шевченка.

У вечері того ж дня на загальні збори громади були вирішені і проговором затвержені такі постанови:

1) Щиро вітати Цент. Раду і Генер. Секрет., котрих ми вважаємо, яко наше Центральне Правительство і будемо його підтримувати всіма силами які з аходяться в нашій розпорядженні.

2) Універсал Цент. Раді, оголошений Українській Народ. Республіці в Федеративній Російській Республіці, громадській свободи для всіх народів на Україні судих, передачу землі в руки трудящого народу і спликання Укр. Устап. Зборів—привітати цей Універсал актом великої народньої справедливости і рішуче всім заявляємо, що П. Р. Укр. Респуб., влучі наміченим в Універсалі шляхом, дійсно виконує давні бажання всього українського народу.

3) Для забезпечення нашого села від нападів злих людей, котрі вороже відносяться до українства і доброго порядку на Україні—засудувати в громаді „Вільне козацтво“ і прохати нашого військового міністра д. Петлюру прийти в цім ділі нам до помічи.

4) Для підтримання праці на користь України нашого правительства в цей великий час—зробити поміж себе збори пожертв і гроші дещати в Цент. Раду.

5) В память обнародування Укр. Народ. Республіки—прізнати день „7-го листопада“ днем великого народнього свята.

6) Засудувати при місцевій школі „бібліотеку“ імені Тараса Шевченка.

7) Доручити д. Вільчинському, члену виконавчої ради північного фронту щиро вітати наших братів-снів українців, котрі знаходяться на північному фронті і фронтову раду, котра міжно стоїть на сторожі Української Республіки—і всієї України на далекій півночі.

8) Викання всього вище-написаного доручається нашому сільському комітету.

Редактор Андрій Ніковський.

Видає Товариство видавці літератури, науки і штуці. Друкар. Авд. Т-ва „Петро Варський“

Бій большевиків з українцями. Як повідомляють по телеграфу в місті Біграді (на Бесарабії) йде кривавий бій між большевиками, що хочуть прорватись у Київ і українцями, які приєднались до них та козаками.

В Раді сад. депутатів. Засідання виконавчого комітету Ради садатських депутатів одбудеться в вівторок 5-го грудня о 3-ій годині дня.

Всеукраїнський з'їзд рад депутатів.

Вчера в Купецькому зібранні о 6-ій годині вечера одкрився всеукраїнський з'їзд рад робітничих солдатських та селянських депутатів.

Ініціатива цього з'їзду належить всім большевикам, котрі надіялись цим з'їздом скінчити Центральну Раду і натомість встановити на Україні владу рад роб. сад. та сел. депутатів. До вчорашнього дня з'їхалось уже коло 2.000 делегатів, з них селян—670, військових—905.

До президії обирають 16 чоловік: у. с. р.—М. Стасюк, А. Степаненко, М. Ковалевський, Ісаєвич, Куряло, Дяченко; у. с. д.—М. Порш, Вишньовий, Грудина; від п.-з. фронту д. Козак і 6 представників від неукраїнських меншостей. Росочують ся урочисті звуки „Ще не вмерла вкраїна“ та „Заповіту“. Далі йдуть часлені привітання з'їздові від селянських та військових організацій, від центральної ради Балтійського флоту й ім. У привітаннях здебільшого висловлюється готовність рішуче підтримати Центральну Раду, і вони виликають живий ентузіазм присутніх.

Одкриваючи з'їзд, член большевицького організаційного комітету д. Зетонський пропонує, щоби цей з'їзд оповістив себе не з'їздом, а лиш нарадою, з чим не погоджуються представники всеукраїнської селянської спілки д. Д. А. Степаненко і М. Стасюк. Після недовгих суперечок підчас яких виявляється, що з'їзд вороже ставиться до большевиків, президіум оголошує п'єрву, щоби зати змогу окремих фракцій обговорити цю справу на фракційних засіданнях.

Після перерви дебати продовжуються, але ні до чого не приводять і за ці нім часом переносяться на слідуюче засідання, котре відбудеться сьогодні в оперному мійському театрі в 11 годин ранку.

Докладніше справозання подамо у завтрашньому числі „Нової Р. ди“, Ф. Б.

Наслідки виборів до Установчих Зборів.

По м. Київу. Київська міська комісія по виборах до Установчої Ради закінчила підраунок голосів, які подали в Києві.

Всього по м. Київу (вмієті з воїнськими частинами), голосувало 187.399 чоловік. 1.748 записок міська комісія визнає недійсними. Решта поділяється між кандидатськими списками таким чином:

№ 1 (український блок)	46.764
№ 2 (сіонисти)	15.922
№ 3 (об'єд. евр. соц. парт.)	1561
№ 4 („поалей-ціон“)	1.016
№ 5 (с.-д. меньшев.)	6.932
№ 6 (кадеты)	18.742
№ 7 (воєн.-респ. клуб)	124
№ 8 (російські виборці)	36.602
№ 9 („бунд“)	1.810
№ 10 (група селян)	164
№ 11 (польський список)	11.932
№ 12 (большевицький)	32.576
№ 13 (нар. соц. і укр. фед.)	1.860
№ 14 (соц.-рев.)	8.358
№ 15 (писок Зауєциньського)	81
№ 16 (торг.-пром. група)	350
№ 17 („єдинств.“)	508

По м. Бердичіву. Зважаючи на те, що в Бердичеві стоять зараз вищі воєнські інституції півд.-зах. фронту особливо цікаву картину уявляє поділ голосів по кандидатських списках в воїнських частинах м. Бердичева. Тут першим іде список № 1, який одержав 1.738 голосів, № 12—1.492 гол.; № 14—1.327; № 6—411; № 5—117; № 11—141, решта від 0 до 40 гол.

Вибора в селі. В повітовій комісії по виборах до Установч. Зборів одержано перші відомості про вибори в селі. Тут панує список № 1 (укр. соц. блок). В багатьох виборчих участках всі голоси безвиключно подали за цей список.

В таких волостях, де є й неселені села населення, незначну кількість голосів зібрала й другі списки. В такому стані була будаївська волость з дачними виселками Борзяка, Будаївка, Мадютівка. Тут з 6.036 виборців 5.524 віддали свої голоси першому

списку, на долю других списків пришлося 512 голосів, а саме шоста частина всіх подах. Ці 512 гол. поділяються таким чином: 79 одержав список № 10 (союзу „селянська спілка“—список селянський), 76 подах за № 8 (російських виборців), 72 за большевиків, 54 за список № 14 (соц.-рев.), 50 гол. одержали кадети й 22—меньшевики; решта списків одержали від 0 до 9.

В латвійській волості перший список зібрав 2.546 з 2.580-ти, так що на долю решти 16 ти списків пришлося всього лиш 34 голоси.

В ставківській волості з 3.418 гол. за перший список подали 3.347; № 2 (еврейського нац. комітету (зібравуть 19 голосів і № 13 (нар. соц. і укр.-федерал.)—21; решта—від 0 до 7.

Вісти з краю.

— Видавниче т-во „Українське Слово“. В Одесі затвержено статут видавничого т-ва „Українське Слово“. В недовгом часі відбудуться установчі збори й буде оголошено запис у члени. Членська вкладка 3 карб. на рік.

— Самосуд. В с. Очеретні на Київщині (Липовецький повіт) селяне вчинили самосуд на злодійми.

— Концерт. В м. Умані на Київщині відбувся в українському клубі концерт на користь учнів духовної школи. Дуже гарно співав хор учнів. Громадянство прихильно пославилось до концерту. Грошей зібрали більше 1000 карбованців.

— З діяльності „Просвіти“. Т-во „Просвіта“ та українська військова рада м. Кишиньова влаштували лекцію-концерт. Хор т-ва проспівав слочатку „Ще не вмерла Україна“, потім лікар О. С.—ч прочитав лекцію про постання Б.-Хмельницького, голова т-ва сказав промову про федерацію й її значіння. Вечірка закінчилась декламацією та співом.

— Резолюція другого з'їзду делегатів полтавської місц. бригади. Другий з'їзд делегатів полтавської місцевої бригади, що об'єднує собом 25 правлінь повітових військових начальників Полтавщини та Черняківщини, обговоривши сучасне політичне становище, виніс таку резолюцію: 1) вся влада на Україні повинна належати тільки українському парламенту—Центральній Раді та її виконавчому органу—Генеральному Секретаріату; 2) що Центр. Р. є дійсна виразниця всього трудового народу й повинна довести цей народ до скликання на Україні—Укр. аїнської Установчої Ради; 3) що те безладдя, яке панує зараз у Росії, може припинитися тоді, коли негайно утвориться Центральний Російський Урад; 4) і що уряд цей може бути сильним тоді тільки, коли ясно й категорично визнає принцип федерації і зараз же проголосить Російську Республіку не тільки демократично, але й федеративною.

— Українське художнє т-во імені М. К. Заньковецької. В Одесі т-во ім. Заньковецької влаштуове збори з приводу тридцяти-п'яти літнього ювілею М. К. Заньковецької.

— Нові українські інігарні. В Одесі українські соц.-дем. та одеська військова рада відклики свої українські інігарні. Таким чином в Одесі зараз є чотирі українських інігарні.

— Вечір „Олесь“. Гурток учнів середнєшкільників м. Липовця на Київщині влаштуове „Вечір Олесь“.

— Гроші на зброю. Зозівська сотня Липовецького повіту на Київщині послала в м. Віду-Черкву до Генеральної Козацької Ради представника й дала йому 920 карб. грошей, щоби він купив на ці гроші зброю.

— Заснування Зозівського куріня. В кінці листопада одбувся волостний з'їзд „Вільного козацтва“ Липовецького п'їту на Київщині. На з'їзді постановили послати двох громадян до Відо-Черкви по зброю.

— Пам'ятки Олександрі II-ому. В м. Зозові липовецького повіту на Київщині громада постановила зняти пам'ятник Олександрі II-ому.

— „Українська Хата“. В Одесі відбулися загальні збори т-ва „Українська Хата“. На зборах було дано звіт про діяльність т-ва та вироблені умови користування бібліотекою відомого укр. бібліофіла М. Комарова, яка після смерті нещизника перейшла до т-ва „Українська Хата“.

— „Вільне козацтво“. При одеській українській військової раді утворено секцію „Вільного Козацтва“, яка прає всі вільнокозачі та „січові“ організації одеської військової округи подати про себе відомості до канцелярії секції (Одеса Херсонська укр., 52).

В найближчому часі мають одержати інструкторські курси по організації „Вільного Козацтва“.